

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Pr. 44/27.02.1501
CPS, Dj

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 08/1015 din 20.03 2015
La nr. 44 din 27 februarie 2015

**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege cu privire la completarea Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593 din 26.12.2002.

Anexă: potrivit textului – 5 (cinci) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	510	
"24"	03	2015
Ora		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru completarea Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593 din 26.12.2002

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prin proiectul de lege înaintat cu titlu de inițiativă legislativă se amendează Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală la capitolul privind categoriile de plătitori ai primelor de asigurare. Astfel, se propune ca cetățenii Republicii Moldova care nu sunt angajați și care fac dovada aflării în Republica Moldova pentru cel puțin 183 de zile pe parcursul anului bugetar (normă în vigoare) să accepte benevol și în mod individual asigurarea medicală.

d. Suficiența argumentării. Deși autorul în nota informativă încearcă să justifice necesitatea promovării proiectului norma nu asigură pe deplin respectarea principiilor de organizare a asigurării obligatorii de asistență medicală, și anume principiul „egalității”, potrivit căruia tuturor participanților la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală li se asigură un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege, precum și principiul „obligativității” potrivit căruia tuturor participanților la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală, conform legii, au obligația de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, iar drepturile de asigurări medicale se exercită corelativ cu îndeplinirea obligațiilor.

Prin urmare, excluderea obligativității persoanelor care nu sunt angajați să procure poliță de asigurare trebuie de analizat prin prisma obiectului și sferei de reglementare a sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală (Legea. nr.1585/1998, nr.1593/2002), pentru a nu admite conflicte de norme de drept și inechități sociale față de alte categorii de populație care își onorează obligațiile financiare prescriptibile față de fondul de asigurări obligatorii de

asistență medicală.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prin promovarea proiectului se vor prejudicia interesele subiecților asigurării medicale care contribuie la formarea fondurilor bănești destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenirea evenimentelor asigurate, prin tratarea inechitabilă față de alte categorii de plătitori. Deși se promovează interesele unor categorii de subiecți, proiectul este în detrimentul altor participanți la sistemul autonom garantat de stat de protecție financiară în domeniul ocrotirii sănătății.

Deși susținem căutarea unor metode de ajutoare a unor categorii de persoane, totuși, constatăm că prin promovarea proiectului s-ar admite o inechitate socială față de alți subiecți și o distorsionare în sistemul de asigurări obligatorii în medicină.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul efectuării expertizei anticorupție, proiectul a fost regăsit pe pagina web a autorului conform prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

La pct.1, Anexa nr.2 pct.3 „și acceptă benevol să se asigure în mod individual”

24

Norma este în contradicție cu normele speciale ale Codului contravențional care prevede sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor cadrului legal în domeniu „art.266 Încălcarea legislației și a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală”, care la alin.(2) al art. 266 CC „Neplata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termenul stabilit de legislație se sancționează cu amendă de la 25 la 55 de unități convențional”.

De asemenea, este necesar de revăzut întreg conceptul de „asigurare obligatorie de asistență medicală”, deoarece însuși noțiune de „obligatorie” presupune o obligativitate și nu o asigurare benevolă.

Recomandarea: Proiectul în varianta propusă vine în contradicție cu însăși principiul de asigurare „obligatorie”, precum și creează conflicte de norme de drept cu prevederile Codului contravențional. Soluția pe care o propunem ar fi ca autoritățile statului să identifice și să reglementeze instrumente legale în susținerea/facilitarea subiecților care nu sunt angajați în câmpul muncii, dar care sunt obligați să procure poliță de asigurare.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru completarea Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593 din 26.12.2002

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La pct.1, Anexa nr.2 pct.3 „și acceptă benevol să se asigure în mod individual”	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Norma este în contradicție cu normele speciale ale Codului contravențional care prevede sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor cadrului legal în domeniu „art.266 Încălcarea legislației și a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală”, care la alin.(2) al art. 266 CC „Neplata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termenul stabilit de legislație se sancționează cu amendă de la 25 la 55 de unități convenționale”. De asemenea, este necesar de revăzut întreg conceptul de „asigurare obligatorie de asistență medicală”, deoarece însuși noțiune de „obligatorie” presupune o obligativitate și nu o asigurare benevolă.	Proiectul în varianta propusă vine în contradicție cu însăși principiul de asigurare „obligatorie”, precum și creează conflicte de norme de drept cu prevederile Codului contravențional. Soluția pe care o propunem ar fi ca autoritățile statului să identifice și să reglementeze instrumente legale în susținerea/facilitarea subiecților care nu sunt angajați în câmpul muncii, dar care sunt obligați să procure poliță de asigurare.

26